

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

19 Medi, 2025

TEITL: Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam

AWDURON: Alwen Williams, Prif Weithredwr
Iain Taylor, AMION Consulting

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Ymhellach i'r adroddiad a gyflwynwyd ar 18 Gorffennaf 2025, yng nghyfarfod y CBC, mae'r adroddiad hwn yn rhoi diweddariad ar Borth 4 a 5 ac yn ceisio cymeradwyaeth i egwyddorion craidd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod a'r Cylch Gorchwyl i'r Bwrdd Ymgynghorol i oruchwylio cyflawni Parth Buddsoddi Sir y Fflint a Wrecsam.
- 1.2. Dylid ystyried yr adroddiad yma fel adroddiad ar wahân i'r cyfarfod yma o'r CBC i ofyn am gymeradwyaeth i ddirprwyo cyfrifoldebau y corff atebol i Is-bwyllgor Lles Economaidd y CBC.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Derbyn yr adroddiad diweddar a nodi'r gwaith rhwng tîm y Parth Buddsoddi, Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU i benderfynu ar ddyraniad derbyniol o fewn y £160m ar gyfer cost rhyddhad treth sy'n gysylltiedig â meddiannu a datblygu Safleoedd Treth Parth Buddsoddi.
- 2.2. Cymeradwyo'r egwyddorion allweddol a nodir yn y Cytundeb Rhyng-Awdurdod (IAA) a baratowyd gan Geldards LLP i gytundeb rhwng y CBC, Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam.
- 2.3. Cymeradwyo Cylch Gorchwyl Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi.
- 2.4. Cymeradwyo'r aelodau a enwebwyd i Fwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi gan enwebu Aelod o Gyngor y CBC i'w benodi i'r Bwrdd yn unol â'r Cylch Gorchwyl.

3. Y RHESWM AM Y PENDERFYNIAD

Diweddariad ar Gynnydd

- 3.1. Cytunwyd ar Borth 4 gyda Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru ar 26 Awst, 2025 yn amodol i gyfres o esboniadau a pheth gwybodaeth ychwanegol. Darparwyd y wybodaeth yma ar 1af o Fedi. Mae Porth 5 (y Porth Cyflawni) yn cynnwys cofrestr risg y rhaglen, cerrig milltir allweddol ac fe arwyddwyd y rhaglen ai'i chyflwyno er ystyriaeth ar y 3ydd o Fedi. Mae arwyddion cynnar yn gadarnhaol ac mae Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a phartneriaid lleol yn hyderus fod y wybodaeth oedd ei hangen i gwblhau'r Pyrth unai wedi cael ei darparu neu y gellir ei darparu yn sydyn i ganiatáu cymeradwyaeth lawn.

- 3.2. Yn dilyn cytundeb ar Borth 5, bydd Templed y Cynllun Cyflawni Blynyddol yn cael ei rannu ynghyd â Memorandwm o Ddealltwriaeth (MoD) llawn. Penderfynodd y CBC, ym mis Gorffennaf 2025 i ddirprwyo ystyriaeth derfynol a chymeradwyo'r Memorandwm o Ddealltwriaeth i Brif Weithredwr a Swyddog Monitro y CBC, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd ac Is-gadeirydd y CBC i gytuno a chwblhau'r ddogfen derfynol. Mae'r Cynllun Cyflawni Blynyddol yn debygol o gynnwys y ddwy flynedd gyntaf o'r rhaglen Parth Buddsoddi (y flwyddyn ariannol gyfredol a 2026-27). Bydd y Cynllun Cyflawni Blynyddol yn cael ei gymryd gan y Gweithgor Parth Buddsoddi (cynrychiolwyr Cynghorau Sir y Fflint a Wrecsam) mewn cyfarfod i'w drefnu - yn ddelfrydol ym mis Hydref.

Cytundeb Rhyng-Awdurdodau

- 3.3. Mae'r IAA yn gytundeb partneriaeth rhwng y CBC a Chynghorau Sir y Fflint a Wrecsam. Bydd yn sail i bartneriaeth gyflawni'r Parth Buddsoddi, y trefniadau llywodraethu a gytunwyd. Yn ychwanegol, bydd yn nodi rhai o'r telerau i gyflawni yn ogystal â rhai o'r dyraniadau refeniw a chyfalaf i'w gwario gan Gynghorau Sir y Fflint a Wrecsam. Bydd yr IAA yn anelu at alluogi cymaint â phosibl o gyflawniad Blwyddyn 1 gan y ddau Gyngor, fel y nodir yng Nghynllun Cyflawni Blynyddol Blwyddyn 1 (2025/26).
- 3.4. Bydd amcanion allweddol yr IAA yn cynnwys:
1. Partïon
 2. Disgrifiad o'r Prosiect
 3. Cytundeb Ariannu'r Pen – Memorandwm o Ddealltwriaeth (MOD) a Llythyrau Ariannu'r Llywodraeth
 4. Hyd y Cytundeb
 5. Egwyddorion cydweithio
 6. Cyfrifoldebau Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd
 7. Cyfrifoldebau'r Cynghorau
 8. Uned Gynllunio ar y Cyd
 9. Gwneud Penderfyniadau a Strwythurau Llywodraethu
 10. Costau Gweinyddol.
 11. Cynrychiolwyr
 12. Grwpiau Ymgynghorol
 13. Newidiadau i'r Rhaglen Parth Buddsoddi
 14. Indemniadau
 15. Yr Iaith Gymraeg a Chydraddoldeb
 16. Datrys Anghydfod
 17. Datganiad Rhyddid Gwybodaeth a Chyfrinachedd
- 3.5. Bydd yr IAA yn trosglwyddo'r goblygiadau perthnasol fel y cytunwyd yn y MoD Parth Buddsoddi rhwng Llywodraeth y DU, Llywodraeth Cymru a'r CBC. Mae cydrannau allweddol y rhaglen, fel a nodir yn yr IAA (ac yn amodol i sicrwydd ymlaen lle fo'n briodol) fel a ganlyn:

i. Cyflawni Rhaglen y Parth Buddsoddi

- Mae'r CBC yn cytuno i hawlio / gwario £200,000 y flwyddyn o refeniw, o 2025/26 i 2034/35
- Mae Cyngor Sir y Fflint yn cytuno i hawlio / gwario £220,000 o refeniw, o 2025/26 i 2034/35
- Mae Cyngor Sir Bwrdeistrefol Wrecsam yn cytuno i hawlio / gwario £220,000 o refeniw, o 2025/26 i 2034/35

- Bydd y CBC yn arwain rhaglen gyfathrebu, gan adrodd i LIC/CLG ac arfarnu'r rhaglen
- Bydd y ddau Gyngor yn cytuno i ddatblygu Cynlluniau Buddsoddi Treth Annomestig NDR gan fuddsoddi mewn prosiectau sy'n cyd-fynd ag Ymyraethau'r Parth Buddsoddi gan wneud darpariaeth addas ar gyfer buddion meddianwyr datganoledig (rhyddhad NDRR a LTT).

ii. Uned Gynllunio

- Mae Cyngor Sir y Fflint yn cytuno i hawlio / gwario £100,000 o refeniw, o 2025/26 i 2029/30
- Mae Cyngor Sir Bwrdeistrefol Wrecsam yn cytuno i hawlio / gwario £100,000 o refeniw, o 2025/26 i 2029/30
- Mae'r CBC yn cytuno i ddyrannu £1m o refeniw i astudiaethau technegol a dichonolrwydd prosiect i gefnogi'r Parth Buddsoddi o 2025/26 i 2029/30

iii. Trawsnewid Bysiau

- Mae'r holl bartïon yn cytuno y bydd Trafnidiaeth i Gymru yn ymgymryd ag achos busnes, fydd yn cael ei sicrhau gan y CBC.
- Bydd y caffaeliadau a gymeradwywyd yn cael eu gwneud yn unigol gan bob Cyngor (neu a gytunwyd fel arall).
- Gellir defnyddio cronfeydd dichonolrwydd y Parth Buddsoddi gyda'r achos busnes.
- Cytunwyd ar £20m fel a ddyrannwyd ar gyfer cefnogaeth refeniw am 2026/27 i 2034/35.
- Dyrannwyd £4.5m o arian cyfalaf i roi cefnogaeth cyfalaf i'r isadeiledd bysiau / systemau gwybodaeth amser real.

iv. Rhaglen Sgiliau

- Mae'r CBC a'r ddau Gyngor yn cytuno y bydd y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol (RSP) yn sefydlu is-grŵp, sef 'Is-grŵp Sgiliau'r Parth Buddsoddi' i ddatblygu ar y cyd a chytuno ar brosiectau i gael sicrwydd ymlaen gan y CBC dan strwythur cais prosiect wedi'i symleiddio. Bydd prosiectau sgiliau yn cael eu cymeradwyo gan y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol cyn eu hystyried gan y CBC.
- Gwahoddir Awdurdodau Addysg Lleol, Coleg Cambria a Phrifysgol Wrecsam i gyflwyno prosiectau ar gyfer ariannu cynnar.

v. Rhaglen Cefnogi Busnes

- Mae'r CBC a'r ddau Gyngor yn cytuno y bydd pob Cyngor yn cyflawni'r cyngor busnes a'r rhaglen grantiau, oni bai eu bod yn gofyn am sicrwydd a phenderfyniad gan y CBC.
- Mae'r dyraniad cyfredol yn £950,000 y flwyddyn ar gyfer cyngor a grantiau twf i fusnes o 2025/26 i 2033/34 (cyfanswm o £8.1m).
- Mae'r dyraniad cyfredol yn oddeutu £950,000 y flwyddyn ar gyfer grantiau ymchwil a datblygu o 2025/26 i 2034/35 (cyfanswm o £7,909,550).
- Tua £100,000 y flwyddyn ar gyfer grantiau micro o 2026/27 i 2034/35 (cyfanswm o £950,000).

vi. Buddsoddiadau Prosiect

- Bydd Achos Busnes Knauf yn cael ei sicrhau gan y CBC a'i ariannu gan y Parth Buddsoddi a'r Cynllun Twf ar sail 50/50 (£7.2m o gyfalaf o bob cronfa).
- Mae achos busnes am £3.6m yn cael ei groesawu gan Pochin Goodman i waith isadeiledd ym Mhorth Glannau Dyfrdwy.
- Mae achos busnes am £5m yn cael ei groesawu gan Borth Wrecsam / Teithio Llesol.

- Mae achos busnes am £2m yn cael ei groesawu ar gyfer Padeswood Sidings.
- Mae dyraniad o £5m ar gael i brosiectau isadeiledd yn Stad Ddiwydiannol Wrecsam.
- Mae achos busnes am oddeutu £17m yn cael ei groesawu gan Airbus / Prosiect Trawsnewid Diwydiant CC.
- Mae dyraniad o £5m ar gael i brosiect arloesol gyda AMRC yn WIE.

vii. Ymchwil a datblygu

- Croesewir prosiect ymchwil i gysylltedd data gan Brifysgol Bangor - cyllideb. £1.08m

Bwrdd Ymgynghori y Parth Buddsoddi

- 3.6. Ceisir cymeradwyaeth i'r enwebiadau isod ar gyfer Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi:

Joanna Knight, Cadeirydd
 Aelod o'r CBC
 Arweinydd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
 Arweinydd, Cyngor Sir y Fflint
 Becky Gittins, Aelod Seneddol
 Llyr Gruffydd, Aelod Senedd Cymru
 Yr Athro Joe Yates, Prifysgol Wrecsam
 Bryn Jones, Cyngor Busnes Gogledd Cymru
 Andy Silcox, AMRC
 Helen Swift, Airbus
 Craig Weeks, JCB
 David Roberts, y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol

- 3.7. Byddwn yn ceisio cynrychiolwyr o Fentrau gweithgynhyrchu Bach a Chanolig. Caiff y cyfarfod ei gefnogi gan swyddogion o'r CBC, y Bartneriaeth Sgiliau Ranbarthol a'r Cynghorau partner. Disgwylir i gynrychiolwyr Llywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i fynychu fel arsyllwyr.
- 3.8. Gofynnir hefyd am gymeradwyaeth i Gylch Gorchwyl y Bwrdd Ymgynghorol. Cytunodd y Bwrdd Ymgynghorol i gyflwyno'r Cylch Gorchwyl yma mewn cyfarfod ar y 30 Gorffennaf 2025.

4. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 4.1. Mae goblygiadau ariannol y Memorandwm o Ddealltwriaeth yn ymwneud â'r dyraniad cyllid o £160m ar gyfer y Parth Buddsoddi. Bydd y trefniadau manwl ar eu cyfer yn cael eu nodi mewn Llythyr Ariannu Grant a fydd yn cael ei rannu gyda'r CBC ar ôl ei dderbyn. Bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn nodi'r goblygiadau ariannol i'r CBC a'r Cynghorau partner.

5. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 5.1. Bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn nodi'r goblygiadau cyfreithiol i weithio a chyflawni mewn partneriaeth rhwng y CBC a'r ddau Gyngor partner. Mae Geldards LLP yn drafftio'r IAA a chyflwynir hon i'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ym mis Tachwedd er cymeradwyaeth. Mae hon yn ddogfen ochr y ochr â'r Memorandwm o Ddealltwriaeth a'r llythyrau ariannu. Bydd yn greiddiol i'r bartneriaeth rhwng y CBC fel Corff Atebol a'r Cynghorau. Ymgorfforir y trefniadau llywodraethu gaiff eu cymeradwyo yn y ddogfen. Ei nod yw hwyluso cyflawni'r Parth Buddsoddi, darparu eglurder am y rolau a'r atebolrwydd gan ddarparu a chytuno ar fodel llywodraethu i gefnogi'r gwaith cyflawni.

- 5.2. Mae Bwrdd Ymgynghori y Parth Buddsoddi wedi bod yn amodol i ystyriaethau mewn adroddiadau blaenorol. Nod y penderfyniad hwn yw creu Bwrdd fydd yn bwrw'r prosiect ymlaen. Mae ei Gylch Gorchwyl a'r aelodaeth wedi eu datblygu mewn partneriaeth. Yr argymhelliad yw mabwysiadu'r cylch gorchwyl yma a chymeradwyo'r aelodau a enwebir.
- 5.3. Mae adroddiad pellach ar Gylch Gorchwyl yr Is-bwyllgor Lles Economaidd sy'n ceisio yn ffurfiol i ddirprwyo penderfyniadau o gwmpas gweithrediad y Parth Buddsoddi i'r is-bwyllgor. Hyd nes y digwydd hyn bydd holl benderfyniadau y Parth Buddsoddi yn aros gyda'r CBC oni bai eu bod wedi eu dirprwyo yn benodol.
-

ATODIADAU:

Atodiad 1: Cylch Gorchwyl Bwrdd Ymgynghorol y Parth Buddsoddi

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro**

“Rwyf wedi cael cyfle i gynghori ar agweddau ar yr adroddiad hwn. Nid oes gennyf unrhyw sylwadau i'w ychwanegu mewn perthynas â phriodoldeb.”

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

“Rwyf wedi bod mewn cyfarfodydd rheolaidd gydag awduron yr adroddiad yn trafod y datblygiadau a ddisgrifir uchod, ac rwy'n fodlon bod y wybodaeth a gyflwynir yn yr adroddiad hwn yn adlewyrchiad cywir o'r sefyllfa bresennol.

Cyfeiriai at Ran 4 o'r adroddiad a gallaf gadarnhau y bydd rhagor o wybodaeth ariannol fanwl ar gael pan dderbynnir y llythyr cyllid grant ffurfiol, a bydd y Cytundeb Rhyng-Awdurdod yn ddogfen allweddol wrth sicrhau atebolrwydd ariannol clir.”